

Vlaams
Parlement

stuk **1019** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 19 april 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 14 december 2007
houdende de organisatie en werking van de
regionale technologische centra

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Sabine Poleyn

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:

1019 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 31 maart en 7 april 2011 het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1019/1*).

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

De *minister* stelt dat in het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra (RTC) voorzien is dat de RTC's moeten geëvalueerd worden. Dit is gebeurd door het Departement Onderwijs en Vorming in de loop van 2010. Zij bevroeg onderwijsinstellingen, sectoren, de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en de raden van bestuur van de RTC's. In grote lijnen was de beoordeling positief. Er zijn echter enkele verbeterpunten. Daarom wil de minister het decreet aanpassen door voorliggend ontwerp van decreet, en dit ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomsten die moeten afgesloten worden.

De RTC's organiseren, coördineren of faciliteren onder meer de technische nascholing van leraren. Het ontwerp van decreet bepaalt dat dit altijd moet gebeuren in aanvulling op het nascholingsbeleid in scholen. Sinds 2008 werken de RTC's met minimum 2,5 voltijds-equivalente bruggenbouwers. De RTC's kunnen deze bruggenbouwers en de RTC-coördinatoren niet genoeg werkzekerheid bieden op basis van driejarige beheersovereenkomsten. Een aanzienlijk personeelsverloop is daarvan het gevolg. Daarom wordt voorgesteld om over te gaan tot vijfjarige beheersovereenkomsten. Dat betekent meer werkzekerheid voor het eigen personeel, maar ook een grotere competentieopbouw en een grotere effectiviteit van de werking.

In 2007 werd ervoor geopteerd om een beoordelingscommissie op te richten. Die is samengesteld uit leden van de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleidingsdiensten van de vier onderwijsnetten en de onderwijsadministratie. De werking stootte op bezwaren omdat de RTC-jaaractieplannen via participatieve besluitvorming tot stand komen en omdat de bottom-upwerking nauwelijks kan worden gehonoreerd door de beoordelingscommissie. Met het voorontwerp van decreet zal de door de beoordelingscommissie gevoerde controle vervangen worden door een procescontrole: de administratie zal toezien op het reglementaire karakter van de structuren, processen en de uitkomsten van de RTC-werking.

Het ontwerp van decreet voorziet ook in een lichte wijziging van de uitbetalingsmodaliteiten. In plaats van een eerste voorschot van 70%, een tweede voorschot van 20% en een saldo van 10%, wordt dit 80% voorschot en een saldering van 20% na indiening van het jaarverslag. Deze wijziging volgt uit de vervanging van de beoordelingscommissie door de procescontrole. De momenteel bestaande reglementering voorziet dat het tweede voorschot kan uitbetaald worden na goedkeuring van het jaaractieplan van het volgende werkingsjaar door de beoordelingscommissie. Gezien deze jaaractieplannen niet meer door deze commissie zullen beoordeeld worden, is het evident dat ook de uitbetalingsmodaliteiten aan de nieuwe situatie moeten worden aangepast.

Tot slot wil het ontwerp van decreet het verbod om vergoedingen te vragen aan de door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde onderwijs-, opleidings- of vormingsinstellingen opheffen zodat de RTC's de mogelijkheid krijgen om een bijdrage te vragen aan scholen: in een aantal gevallen is dit verantwoord, met name wanneer scholen zich inschrijven voor RTC's-projecten maar uiteindelijk, zonder afzegging, toch niet komen opdagen.

De minister besluit met te zeggen dat hoe sneller het ontwerp van decreet is aangenomen in het Vlaams Parlement, des te sneller de beheersovereenkomsten met de RTC's kunnen ondertekend worden.

2. Algemene bespreking

2.1. *Tussenkomensten van de leden*

De *voorzitter* wijst op de beslissingen van het Uitgebreid Bureau van 25 januari 2011, voortvloeiend uit het overleg van de commissievoorzitters met het Uitgebreid Bureau op 7 december 2010. Met het oog op het testen van een aantal elementen van decreetsevaluatie werd afgesproken om in een aantal commissies zogenaamde proeftuinen te starten. De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen engageert zich om bijzondere aandacht te hebben voor de reguleringsimpactanalyse (RIA) en de adviezen van de strategische adviesraden. De voorzitter wijst erop dat in het parlementair stuk de adviezen zijn terug te vinden van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Raad van State. Achteraan in het document is de reguleringsimpactanalyse terug te vinden.

Mevrouw *Sabine Poleyn* wenst vier punten op te merken. Ten eerste vindt zij het belangrijk om snel vooruitgang te maken met dit ontwerp van decreet opdat de beheersovereenkomsten met de RTC's snel kunnen ondertekend worden. Dat is belangrijk omdat op die manier op het terrein de dynamiek kan voortgezet worden. Ten tweede merkt ze op dat in artikel 6 de mogelijkheid wordt gecreëerd om een vergoeding te vragen wanneer men gebruikmaakt van de diensten van de RTC's. Ze verwijst naar het advies van de Vlor die stelt dat in de af te sluiten beheersovereenkomsten de grenzen zeer duidelijk moeten afgebakend worden. Op het terrein bestaat immers de tendens, mede gecreëerd door de overheid, dat er steeds meer certificaten worden gevraagd, bijvoorbeeld om een aircosysteem te installeren. Zeker in het nijverheidstechnisch onderwijs ervaart men een grote druk en wordt het steeds moeilijker om deze attesten mee te nemen in de gewone opleiding. Bijdragen voor externe certificering voor basisopleidingen in het leerplichtonderwijs moeten daarom vermeden worden.

Verder verwijst mevrouw Poleyn naar het advies van de SERV. Oorspronkelijk werden de RTC's opgericht om de overheid en bedrijven samen te laten investeren in vooral hoogtechnologische apparatuur in vooral de nijverheidstechnische richtingen om zo over moderne apparatuur te kunnen beschikken. Intussen werd dit concept verbreed, onder meer met het volwassenenonderwijs. De SERV waarschuwt ervoor om de originele doelstelling niet uit het oog te verliezen. Tot slot merken zowel de SERV als de Vlor op dat er een onevenwichtige vertegenwoordiging van de sociale partners is in RTC-netwerk, de overkoepelende structuur. De spreker vraagt of hieraan zal worden verholpen.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* verwijst naar twee opmerkingen uit het advies van de Raad van State. Uit het ontwerp van decreet blijkt dat de minister is ingegaan op de opmerking van de Raad van State op artikel 6. Maar over de inwerkingtreding bepaalt de Raad van State dat retroactiviteit niet mogelijk is, tenzij expliciet in de memorie van toelichting wordt aangegeven welke motieven van algemeen belang aan de basis hiervan liggen en waarom deze noodzakelijk of onontbeerlijk is. Zij vraagt daarom aan de minister wat de redenen zijn voor de retroactieve inwerkingtreding zoals bepaald in artikel 8.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* zegt dat de Open Vld-fractie een voorstander blijft van de RTC's. Het is een belangrijk instrument voor de uitrusting van het nijverheidstechnisch onderwijs. Zij kan zich terugvinden in de grote lijnen van dit ontwerp van decreet. Uit het evaluatierapport¹ haalt zij nog enkele bedenkingen. Zo blijkt de respons van mogelijke participerende scholen op de vragenlijst niet zo groot te zijn. Geeft dit geen verte-

¹ Evaluatierapport Regionale Technologische Centra, investeringsoperaties in uitrustingsgoederen, samenwerking onderwijs-VDAB, Departement Onderwijs en Vorming, juni 2010, 74 p.

kend beeld? Uit het evaluatierapport valt ook niet op te maken hoeveel leerlingen werden bereikt via de RTC's. Kan de minister hierover een duidelijk beeld geven?

Vervolgens stelt de spreker dat het steeds de bedoeling is geweest dat de RTC's een impact zouden hebben op de investeringsoperaties van de nijverheidstechnische scholen. Uit het evaluatierapport blijkt die impact niet. Integendeel, scholen blijven pleiten voor meer investeringen. Welke lessen trekt de minister hieruit? Komen er nog nieuw initiatieven? Scholen pleiten bijvoorbeeld voor zogenaamde gekleurde middelen hiervoor.

De heer *Jos De Meyer* zegt dat de CD&V-fractie met overtuiging het ontwerp van decreet zal aannemen. Het is niet alleen nodig voor de nijverheidstechnische scholen maar ook voor de continuïteit van de RTC's. Hij wenst zijn pleidooi te herhalen dat hij hield bij de bespreking van de begroting 2011. Op termijn moet er ook geld worden voorzien voor uitrustingstoelagen in tso- en bso-scholen (technisch secundair onderwijs, beroepssecundair onderwijs) voor grote infrastructuur en voor grote didactische middelen. Vervolgens pleit hij voor voorzichtigheid bij het hanteren van de retroactieve inwerkingtreding. Om te zorgen voor de continuïteit en het personeel is het hier belangrijk, maar hij vraagt dat ontwerpen van decreet vroeger worden ingediend zodat de retroactiviteit kan worden vermeden. Hij vraagt in het algemeen dat de ministers de administraties hierop attent maken.

Mevrouw *Vera Celis* vraagt of het niet mogelijk is om een werkbezoek te plannen aan een RTC. Verder merkt zij op dat de opleidingsactie van de RTC beter moet afgestemd worden op het nascholingsbeleid van scholen. Hoe zal dit ingevuld worden? Zij leest dat het ontwerp van decreet de door de beoordelingscommissie gevoerde controle zal vervangen door procescontrole door de administratie. Hoe zal die controle concreet gebeuren?

In het financieringsmechanisme worden de leerlingen van bso, dbso (deeltijds beroepssecundair onderwijs) en de leertijd ingevoegd. Wat zal de impact hiervan zijn? Tot slot betreurt zij ook de retroactieve inwerkingtreding.

Mevrouw *Irina De Knop* leest in de adviezen van de Vlor en de SERV een aantal bedenkingen over de vervanging van de door de beoordelingscommissie gevoerde controle door een procescontrole, waarbij de administratie erop zal toekijken dat het reglementair karakter van de structuren, processen en uitkomsten van de RTC bekeken worden. De Vlor vindt dit geen goed idee omdat de beoordelingscommissie door haar samenstelling de doorwerking van de RTC-projecten goed kon inschatten. Ze bestaat uit medewerkers van de pedagogische begeleidingsdiensten en de onderwijsinspectie die de dagelijkse werking van scholen goed kennen. Beter dan de administratie kan de beoordelingscommissie de RTC-acties beoordelen om verkeerd of inefficiënt gebruik te voorkomen. Door de verantwoordelijkheid voor de procescontrole alleen bij de overheid te leggen, wordt deze volgens de Vlor tegelijkertijd rechter en partij. De spreker kan zich in deze kritiek en de oplossing van de Vlor terugvinden, namelijk om de beoordelingscommissie uit te breiden met de sociale partners. De RTC's moeten een brug vormen tussen onderwijs en arbeidsmarkt en bij de controle van de goede werking moeten deze partners ook aan bod komen. Ook de SERV vraagt eveneens om de sociale partners meer te betrekken bij de controle zodat de arbeidsmarktaspecten voldoende worden bewaakt.

Mevrouw De Knop verwijst ook naar haar vraag om uitleg waarin zei aan de minister vroeg hoe de link tussen onderwijs en arbeidsmarkt kan versterkt worden. In zijn antwoord stelde de minister dat getracht zou worden om via de nieuwe beheersovereenkomsten projecten vanuit een bottom-upbenadering tot stand te laten komen zodat er een goede mix is tussen bedrijven en scholen. Dat lijkt haar een contradictie en zij vraagt verdere toelichting van de minister.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, verwijst naar het advies van de Raad van State bij artikel 6 waarbij deze stelt dat in het ontwerp van decreet zou moeten duidelijk

gemaakt worden in welk soort gevallen of om welke redenen in de beheersovereenkomst kan worden bepaald dat er een vergoeding is verschuldigd. Ten opzichte van het voorontwerp van decreet werd een wijziging aangebracht in artikel 6. De spreker vraagt of het daardoor alleen mogelijk is om nog een vergoeding te vragen wanneer ingeschreven deelnemers zonder voorafgaande verwittiging niet komen opdagen, of zijn er nog andere gevallen waardoor een vergoeding kan gevraagd worden?

Verder merkt het lid ook op dat de Vlor bedenkingen heeft bij de vervanging van de beoordelingscommissie door een procescontrole zonder inbreng van de pedagogische begeleidingsdiensten en de onderwijsinspectie. Wat is de reactie van de minister?

Tot slot heeft hij ook bedenkingen bij de retroactiviteit. Een verbod zoals destijds gevraagd door de toenmalige CVP-jongeren is wellicht te rigide, maar de motivering in de memorie van toelichting is toch erg vaag en zeer algemeen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* vindt het positief dat de beheersovereenkomsten voortaan worden afgesloten voor een duur van vijf jaar in plaats van drie jaar. Dat is zowel positief voor de werking als voor het personeel. Ook positief is dat de opdracht van de navorming voor de leerkrachten duidelijk wordt omschreven en dat de school voor die navorming centraal wordt gesteld. Zeker voor technologische opleiding is het belangrijk dat die nascholing goed wordt georganiseerd. Verder vindt zij het belangrijk dat de doelgroep wordt uitgebreid met leerlingen uit de systemen Leren en Werken en het buso (buitengewoon secundair onderwijs).

Tot slot pleit zij voor voorzichtigheid bij artikel 6. Ze begrijpt dat vergoedingen alleen kunnen gevraagd worden bij het niet opdagen van ingeschreven deelnemers zonder voorafgaande verwittiging. Daarom vraagt zij erover te waken dat in de beheersovereenkomsten geen andere vergoedingen worden ingeschreven. Uit de praktijk kent zij het belang van het VCA-attest (VGM Checklist Aannemers (VGM: Veiligheid Gezondheid en Milieu)) en wil zij vermijden dat leerlingen dergelijke bijkomende certificaten niet meer zouden behalen uit financiële overwegingen.

2.2. Antwoorden van de minister

De *minister* begrijpt dat er voldoende draagvlak is om het RTC-decreet aan te passen zoals nodig bleek uit het evaluatierapport.

Wat de externe certificering betreft, is de minister het eens met mevrouw Poleyn dat het niet de bedoeling kan zijn om hiervoor geld te vragen. Het vragen van een vergoeding wordt in het ontwerp van decreet beperkt tot gevallen waarbij de ingeschrevenen zonder voorafgaande verwittiging niet komen opdagen.

De minister toont begrip voor de opmerking van de SERV over het gevaar van de uitbreiding van de doelgroep. Er moet inderdaad over gewaakt worden dat de oorspronkelijke doelgroep niet uit het oog wordt verloren.

In verband met de vertegenwoordiging van de sociale partners antwoordt de minister dat zij actief zijn in de werkgroepen, aan de basis. Er is volgens de minister geen tegenspraak. Er wordt afgestapt van de top-downbenadering om de initiatieven van onderuit te laten groeien als de actoren aan de basis het eens zijn over die initiatieven. De overheid controleert dan nog alleen of het proces werd gevolgd. Zij gaat niet meer kijken naar de inhoud en de opportuniteit van de initiatieven. Dat moet beoordeeld worden door de mensen op het terrein. Daarnaast zitten de sociale partners ook in de raden van bestuur. In de beheersovereenkomst met het RTC-netwerk zal de vertegenwoordiging van de sociale partners uitdrukkelijk worden opgenomen.

De minister begrijpt de opmerkingen over de retroactieve inwerkingtreding. Het gaat om een mooi principe waar men inderdaad niet te pas en te onpas mag tegen zondigen. Hier is het belangrijk voor de continuïteit van de werking. Het gaat hier niet om de wijziging van de rechtspositie van personeelsleden. In dat geval is retroactiviteit problematischer. Volgens de minister gaat het om een vergeefbare zonde. Hij neemt de opmerkingen van de heer De Meyer mee dat bij het opstellen van decreten retroactiviteit maximaal moet worden vermeden.

De uitrustingsstoelage voor nijverheidsscholen werd via Onderwijsdecreet XX terug mogelijk gemaakt. Van zodra er geld beschikbaar is, rekening houdende met de vele andere prioriteiten die er zijn, zal dit worden meegenomen.

Op de vraag van mevrouw Vanderpoorten welke lessen moeten getrokken worden uit de evaluatie over de investeringen, verwijst de minister naar het gebruiken van de competentiecentra in de VDAB. Daarover werd een akkoord afgesloten. De investeringen zijn een belangrijk pijnpunt. De bedrijfswereld erkent zelf dat zij nog meer inspanningen kunnen doen, bijvoorbeeld door hun lokalen open te stellen. Er worden nog kansen gemist. Voor het overige wordt aan de belangrijkste verbeterpunten tegemoetgekomen door het voorliggende ontwerp van decreet, zegt de minister. Daarnaast is het van belang dat er hierna goede beheersovereenkomsten worden afgesloten die dit concretiseren.

2.3. Replieken

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* herhaalt haar vraag naar het bereik van de RTC's. De minister antwoordt dat hij hierover een antwoord zal bezorgen.

Mevrouw *Sabine Poleyn* steunt de vraag van de heer De Meyer over de uitrustingsstoelage voor de nijverheidsscholen. Maar eigenlijk zou er een basisfinanciering moeten gegarandeerd worden voor de uitrusting van deze scholen. Dat zal verder moeten bekeken worden bij de hervorming van het secundair onderwijs.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, wijst erop dat het vermijden van retroactieve inwerkingtreding een van de essentiële punten is in wat nu gemeenzaam 'behoorlijke regelgeving' wordt genoemd. Er kan volgens hem worden afgeweken van het non-retroactiviteitsbeginsel maar dan moet het goed gemotiveerd worden zodat het geen routine wordt. Retroactiviteit banaliseren is uit den boze. De *minister* en de heer *Jos De Meyer* bevestigen deze visie.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 tot 3

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen worden eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 5

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 6

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 7

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

4. Reflectietermijn

Op vraag van mevrouw *Kathleen Deckx* houdt de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen een stemming over het feit dat er geen reflectietermijn en reflectienota's zullen zijn (artikel 56, 3, van het Reglement). Op een totaal van 13 aanwezige leden, stemmen 11 leden voor, 2 leden stemmen tegen. Dat betekent dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

5. Eindstemming

Het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 14 december 2007 houdende de organisatie en werking van de regionale technologische centra wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Sabine POLEYN,
verslaggever